

$$\begin{aligned} (A - \lambda E) \vec{v}_1 &= \vec{v}_2 \\ (A - \lambda E) \vec{v}_2 &= \vec{v}_3 \\ (A - \lambda E) \vec{v}_3 &= \vec{0} \end{aligned}$$

odtud získáme $\vec{v}_3, \vec{v}_2, \vec{v}_1$

tím máme vše potřebné:

- zadána mat. A
- $J = \begin{pmatrix} \lambda & 0 & 0 \\ 1 & \lambda & 0 \\ 0 & 1 & \lambda \end{pmatrix}$
- $P = \left(\begin{array}{c|c|c} \vec{v}_1 & \vec{v}_2 & \vec{v}_3 \end{array} \right)$

Budou zde lem. jedničky?

ano, protože $h(A - \lambda E) = 2 = h(J - \lambda E)$

počet lem. 1

$$J - \lambda E = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

$\vec{v}_2$ a $\vec{v}_1$ degenerujeme

$h(A - \lambda E) = 2 \Rightarrow \dim \text{řeš. homog. soust. pro vlastní vektory:}$
 $(A - \lambda E) \vec{v}_3 = \vec{0}$

$$\dim = n - h = 3 - 2 = 1$$

1 vlastní vektor

$$\underline{\underline{\vec{v}_3}}$$

• $AP = PJ \Rightarrow J = P^{-1}AP$
 pro ověření

Př. $A = \begin{pmatrix} 3 & -1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & -1 & 2 \end{pmatrix}$

$P(\lambda), G, J, P = ?$

• vlastní čísla $(A\vec{v} = \lambda\vec{v}, (A-\lambda E)\vec{v} = \vec{0})$ homog. soust. $\exists$ netrivi. řeš. $\Leftrightarrow$ sing.
 $\Leftrightarrow \det(A-\lambda E) = 0$

$\det(A-\lambda E) = \begin{vmatrix} 3-\lambda & -1 & 0 \\ 1 & 1-\lambda & 0 \\ 1 & -1 & 2-\lambda \end{vmatrix} = (3-\lambda)(1-\lambda)(2-\lambda) - (2-\lambda)(-1)$
 $= (2-\lambda) \left[\underbrace{(3-\lambda)(1-\lambda) + 1}_{3-4\lambda+\lambda^2+1} \right] = (2-\lambda)(\lambda^2-4\lambda+4) = -(\lambda-2)^3$

$P(\lambda) = \underline{\underline{(\lambda-2)^3}} = \det(\lambda E - A) = \det(-(A-\lambda E)) = (-1)^3 \det(A-\lambda E)$

vlastní číslo: jedno trojnásobné: $\lambda_1 = \lambda_2 = \lambda_3 = 2$

spektrum: $G(A) = \underline{\underline{\{2, 2, 2\}}}$

• $J = ?$ $J = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 \\ & 2 & 0 \\ 0 & & 2 \end{pmatrix}$ ... tohle víme ihned

násobné vlastní číslo $\Rightarrow$ mohou vzniknout "lemující jedničky"

$h(A-\lambda E) =$ počet "lem. 1"

$A-2E = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 1 & -1 & 0 \\ 1 & -1 & 0 \end{pmatrix}$ $h(A-2E) = 1$

$= h(J-2E) = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 \\ & 2 & 0 \\ 0 & & 2 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix}$

$J = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 1 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix}$ "1 lem. jednička" $\Rightarrow$ "dogeneryjeme 1 vektor" $= \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$

• $P = ?$

vlastní vektory: $A\vec{v} = 2\vec{x}$

tj. $(A - 2E)\vec{v} = \vec{0}$

$h(A - 2E) = 1$

$\dim. \text{řeš.} = n - h = 3 - 1 = 2$

$\begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 1 & -1 & 0 \\ 1 & -1 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$

$x - y = 0$
 $z \text{ lib. } \in \mathbb{R}$

tj. řeš.: $(x, x, z) = (x, x, 0) + (0, 0, z) =$
 $x, z \in \mathbb{R} = x \cdot (1, 1, 0) + z \cdot (0, 0, 1)$

$K = [(1, 1, 0), (0, 0, 1)]$

$\vec{v}_3 = (0, 0, 1)$
 $\vec{v}_2 = (1, 1, 0)$

• v 1. sloupci "jem. 1" $\Rightarrow \vec{v}_1$ degenerován
• ve 2. sl. pouze 2 $\Rightarrow \vec{v}_2$ je vl. vekt.
• ve 3. sl. pouze 2 $\Rightarrow \vec{v}_3$ je vl. vektor

$J = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 1 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix}$

$P = (\vec{v}_1 | \vec{v}_2 | \vec{v}_3)$

$\vec{v}_1: (A - \lambda E)\vec{v}_1 = \vec{v}_2 + \vec{v}_3$

$(A - 2E | \vec{v}_2 + \vec{v}_3)$

$\begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 & | & 1 \\ 1 & -1 & 0 & | & 1 \\ 1 & -1 & 0 & | & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 & | & 1 \\ 0 & 0 & 0 & | & 0 \\ 0 & 0 & 0 & | & 0 \end{pmatrix}$

$P = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

degenerujeme

$\vec{v}_2 + \vec{v}_3 = (1, 1, 0) + (0, 0, 1) = (1, 1, 1) :-)$

klidně $7 \cdot \vec{v}_2 + 7 \cdot \vec{v}_3 \dots$ lze

$x - y = 1$, tj. $x = y + 1$, $z \text{ lib. } \in \mathbb{R}$

$\vec{v}_1 \in \{(y+1, y, z); y, z \in \mathbb{R}\}$ např. $\vec{v}_1 = (1, 0, 0)$

• Zk: AP = PJ ✓

J = P⁻¹AP = ...

Př. C = $\begin{pmatrix} -1 & -2 & 2 & 2 \\ 1 & -3 & 0 & 2 \\ 0 & -1 & 0 & 1 \\ 1 & -1 & -1 & 0 \end{pmatrix}$

• vlastní čísla:

p(λ) = det(C - λE) = $\begin{vmatrix} -1-\lambda & -2 & 2 & 2 \\ 1 & -3-\lambda & 0 & 2 \\ 0 & -1 & -\lambda & 1 \\ 1 & -1 & -1 & -\lambda \end{vmatrix}$ = rozvoj => det ř. 3
= det(λE - C) řádu 4 ... sudé ↑ Sarrus.

= (λ + 1)⁴

δ(C) = {-1, -1, -1, -1}

p(λ) = (λ + 1)⁴

• ~~J = $\begin{pmatrix} -1 & 0 & 0 & 0 \\ & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & & -1 \end{pmatrix}$~~

J = $\begin{pmatrix} -1 & 0 & 0 & 0 \\ & -1 & 0 & 0 \\ 0 & & -1 & 0 \\ 0 & 0 & & -1 \end{pmatrix}$

nás. vl. číslo => mohou být "lem. 1"

kolik jich bude: h(A - λE)

A - (-1)E = A + E = $\begin{pmatrix} 0 & -2 & 2 & 2 \\ 1 & -2 & 0 & 2 \\ 0 & -1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & -1 & 1 \end{pmatrix}$ ~ $\begin{pmatrix} 0 & -1 & 1 & 1 \\ 1 & -2 & 0 & 2 \\ 0 & -1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & -2 & 0 \end{pmatrix}$ ~ $\begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ & 0 & 0 & 0 \\ & & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$ protože h(A - λE) = h(J - λE) ↑ $\begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ & 0 & 0 & 0 \\ & & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$

~ $\begin{pmatrix} 0 & -1 & 1 & 1 \\ 0 & -2 & 2 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & -2 & 0 \end{pmatrix}$ $\xrightarrow{2\bar{r}:2}$ $\begin{pmatrix} 0 & -1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & -2 & 0 \end{pmatrix}$ $\xrightarrow{1\bar{r}:1}$ $\begin{pmatrix} 1 & 0 & -2 & 0 \\ 0 & -1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$ => h = 2

tj. $h(A+E) = \underline{2} \Rightarrow \vee J \underline{2}$ "lem. 1"

$$J = \begin{pmatrix} -1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 \end{pmatrix}$$

Jordanova buňka řádu 3
řádu 1

nebo $\begin{pmatrix} -1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -1 \end{pmatrix}$

Jord. buňka řádu 2
řádu 2

? co si vybrat ?

$$h[(A+E)^2] = \begin{cases} 1 & \dots \text{pro případ JB 3 a 1} \\ 0 & \dots \text{pro případ JB řádu 2 a 2} \end{cases}$$

$$J - \lambda E = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$J - \lambda E = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

$$(J - \lambda E)^2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$h=1$

$$(J - \lambda E)^2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$h=0$

$$\text{Jelikož } h[(A - \lambda E)^k] = h[(J - \lambda E)^k]$$

pokud $h[(A+E)^2]$ vyjde 1 $\Rightarrow$ JB řádu 3 a 1

0 $\Rightarrow$ 2 a 2